

राजवंशी महिला समाज

भूमिका :

राजवंशी जाति नेपाल सरकारद्वारा मान्यता प्राप्त ५९ आदिवासी जनजातिहरू मध्ये एक आदिवासी जनजाति हो र यसलाई सिमान्तकृत समूहमा सूचिकृत गरिएको छ । राजवंशी समूदायको वाक्तो बसोबास नेपालको पूर्व तराईको भापा र मोरङ जिल्लाहरूमा रहेको पाइन्छ । तथ्याङ्क विभागको तथ्याङ्क (२०५८) अनुसार राजवंशीहरूको जनसंख्या जम्मा ५८,०२४ रहेको छ । जसमा २८,९२६ पुरुषका र २९,०९८ महिलाको जनसंख्या रहेको छ ।

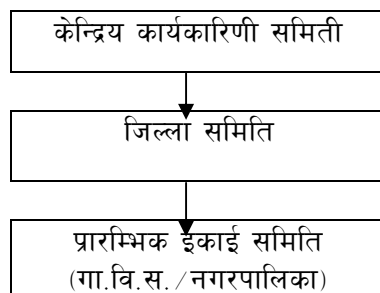
कृषि व्यवसाय राजवंशी जातिहरूको प्रमुख पेशा रहेपनि केही राजवंशीहरू सानातिना व्यवसाय र उद्योग धन्डालाई पनि पेशाको रूपमा लिएका छन् भने, न्यून संख्यामा उनीहरू सरकारी र गैर सरकारी संस्थानहरूमा पनि कार्यरत देखिन्छन् ।

नेपाल राजवंशी महिला विकास संघ, राजवंशी महिलाहरूको सामाजिक, साँस्कृतिक, आर्थिक र राजनीतिक हक र अधिकारलाई संवर्द्धन र प्रवर्धन गर्ने प्रतिवद्धताका साथ स्थापना भएको एक मुनाफा रहित स्वतन्त्र, गैर राजनीतिक विशुद्ध जातिय संस्था हो । यो संस्था २०६२ सालमा स्थापना भई जिल्ला प्रशासन कार्यलय काठमाडौंमा दर्ता हुनुको साथै समाज कल्याण परिषदमा पनि आवद्ध भई सकेको छ । साथै यो राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति महिला महासंघ, २४ वटा आदिवासी जनजाति महिलाहरूको छाता संगठनको पनि एक सदस्यको रूपमा रहेको छ ।

संस्थाको संरचना :

नेपाल राजवंशी महिला विकास संघको केन्द्रिय समितिको विधान अनुसार प्रत्येक ३ /३ वर्षमा एक पटक हुने महाधिवेशनको लोकतान्त्रिक निर्वाचन प्रकृयाबाट ७ सदस्य केन्द्रिय कार्यकारिणी समितीको चयन हुने गर्दछ । महाधिवेशनले पारित गरेको नीतिनियम र मार्गनिर्देशन अनुसार संस्थाको कार्यक्रमहरूको निरिक्षण र नियन्त्रण गर्ने जिम्मा पनि उक्त केन्द्रिय समितिमा नै रहने गर्दछ ।

संगठनिक ढाँचा



दिर्घकालिन सोच :

राजवंशी महिलाहरूलाई राष्ट्र विकाश प्रकृयामा समाहित गराउँदै जातिय, भाषिक, धार्मिक र लैंगिक आधारमा समता र समानता प्राप्त गराउन सक्षम बनाउने ।

ध्येय :

समाजमा रहेका राजवंशी महिलाहरूलाई ग्रामिण तह देखि जिल्ला हुँदै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तर सम्म ल्याउन सशक्तिकरण गर्नुका साथै समाजमा विद्यमान लैङ्गिक र जातिय विवेदहरूलाई हटाउन योगदान पुऱ्याउने ।

उद्देश्यहरू :

१. राजवंशी महिलाहरूलाई सामाजिक, साँस्कृतिक, अर्थिक, भाषिक र जातिय पहिचानप्रति सचेत गराउने ।
२. राजवंशी महिलाहरूलाई तालिम, कार्यशाला गोष्ठी, अन्तर्कृया, प्रकाशन, अध्ययन तथा अनुसन्धान आदि कार्यक्रमहरूद्वारा सशक्तिकरण गराउने ।
३. राजवंशी महिलाहरूलाई राज्य संयन्त्रमा मूलप्रवाहित गराउन वकालत तथा पहल गर्ने ।
४. आदिवासी जनजाति तथा महिलाहरूको आवाजलाई बुलन्द पार्न साभा उद्देश्य भएका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ/संस्थाहरूसंग सम्बन्ध विस्तार गर्ने ।
५. राजवंशी समुदाय माझ लैंगिक सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रमहरू गर्ने ।

६. आर्थिकरूपमा पिछडिएका राजवंशी महिलाहरुलाई उथ्यान गर्ने खालका परियोजनाहरु संचालन गर्ने ।

कार्यक्रम/कृयाकलाप:

नेपाल राजवंशी महिला विकास संघबाट संचालन हुने कार्यक्रम/कृयाकलापहरु :

१. भाषा तथा संस्कृति जर्गेना गर्ने खालका कार्यक्रम

- साँस्कृतिक कार्यक्रम आयोजना
- साँस्कृतिक भेषभूषा प्रदर्शनी

२. राजवंशी महिलाहरुलाई सशक्तिकरण गर्ने कार्यक्रम

- प्रौढ शिक्षा कक्षा संचालन

३. राजवंशी महिलाहरुलाई आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिकरूपमा सशक्तिकरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरु

- जातिय चेतना अभिवृद्धि तालिम
- महिला अधिकार बारे चेतना अभिवृद्धि तालिम
- आय आर्जनका कार्यक्रमहरु

३. संगठनको विस्तार र विकासका लागि विभिन्न जिल्लाहरुमा गठन भएका जिल्ला समितिहरुको संस्थागत विकास गर्ने र बाकी रहेका जिल्लाहरुमा समिति, नगर विकास समिति र गाउँ विकास इकाई समितिहरु गठन र विस्तार

४. राजवंशी महिलाहरुको लागि दिगो जिवीकोपार्जनका परम्परागत ज्ञान र सीपको विकासका साथै स्थानीय स्रोत साधानमा पहुचको लागि कार्यक्रमहरु

५. राजवंशी महिलाहरुको हक र अधिकार स्थापित गर्ने खालका कार्यक्रमहरु

६. नेपाल राजवंशी महिला विकास संघ(ने.रा.म.वि.सं.) .संग साभा सवालहरु भएका अन्य संघ संस्थाहरूसंग सम्बन्ध विस्तार गर्दै जाने ।

कार्यक्रमको मुख्य उपलब्धिहरु

१. राजवंशी महिलाहरु आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिकरूपमा सशक्तिकरण भएका हुनेछन् ।

२. नेपाल राजवंशी महिला विकास संघ(ने.रा.म.वि.सं.)को विभिन्न जिल्ला, गाँउ, र इकाई समितिहरुमा संगठनको विस्तार र विकास भएको हुनेछ ।

३. राजवंशी महिलाहरुले परम्परागत ज्ञान र सीपको विकास गर्न सक्षम भएका हुनेछन् ।

४. राजवंशी महिलाहरुको भाषा तथा संस्कृति जर्गेना भएको हुनेछ ।

५. राजवंशी महिलाहरुको हक र अधिकार स्थापित भएको हुनेछ ।

६. राजवंशी महिलाहरुको जातीय पहिचान दस्तावेजिकरण भएको हुनेछ ।

ठेगाना :

राजवंशी महिला समाज

केन्द्रिय समिति

भापा, मोरङ

Email :

meeru_59@yahoo.com

Registration No. 1244/062/063